

Lékai László bíboros köszöntése

Lékai László esztergomi érsek, a magyar katolikus egyház bíboros primása március 12-én töltötte be 70. életévét.

Egy ilyen dátum fontos esemény minden embernek életében, kiemelkedőbb alkalom arra, hogy számot vessen életével, a világban, az emberek között elfoglalt helyzetével. De még inkább megnő a jelentősége, ha olyan valaki érte meg ezt az életkort, akit a Gondviselés arra szemelt ki, hogy sokak, százerek, milliók felelős vezetője, sorsuk gondozója legyen. Az ilyen esetekben az ünneplés, a barátok, munkatársak és külső tisztelők megemlékezése is túlhaladja a személyes kereteket és a kiemelkedő dátumot jó alkalomnak tekinti jelképes aktusok elvégzésére éppúgy, mint fontos igazságok, kijelentések elmondására.

Igy történt ez most is bíboros főpásztorunk 70. születésnapja alkalmából. Az ünneplés már március 4-én a Magyar Püspöki Kar tavaszi konferenciájának megnyitásán elkezdődött, amikor Cserháti József pécsi megyéspüspök a Püspöki Kar titkára köszöntötte a Kar nevében a magyar katolikus egyház főpásztorát. Túl a személynek szóló szeretettel teljes méltatáson, a Magyar Püspöki Kar titkára is arra használta fel ezt az alkalmat, hogy szinte programatikus beszédben emlékeztessen arra, milyen feladatokat lát maga előtt a magyar katolikus egyház vezető testülete, élén a bíboros primással. Lényegében a zsinat tanítása melletti hitvallás is volt ez a beszéd. „A zsinat azt tanítja — mondotta Cserháti püspök —, hogy az egyház nemcsak az Istennel való egyesülésnek, hanem az emberek egymás közötti összefogásának és egységének is jele és előmozdító eszköze legyen. A Magyar Püspöki Kar pasztorális célkitűzései között mindig szerepelt az egyház erkölcsi erőinek mozgósítása és bevetése az emberélet mindennapi problémáinak megoldásában is. Csak az a kereszténység lehet ma ismét elfogadott, amely a világ fájdalmait, szorongatásait is vállalni tudja és nemcsak a lelki megbékélés megteremtésében, hanem a jobb élet, a több kenyér kérdésének a megoldásában is felajánlja szolgálatait.” Majd beszédének egy későbbi részében ezeket mondotta Cserháti püspök: „Eminenciád ezt a zsinati programot képviseli kezdettől fogva. Esztergomi érseki beiktatása alkalmával négy pontban foglalta össze célkitűzéseit, pasztorális elképzeléseit: a hívők szorosabb, életszerűbb bekapcsolása az egyházi életbe; a hitoktatás, az ifjúság keresztény nevelésének lehetőségeit és feladatait újból és újból felülvizsgálni; a papi hivatások előmozdítása, a papság lelki, szellemi továbbképzése és végül az egyház mai helyzetének számba vétele és a hívők egyházzal, vallással élethez való belső viszonyulásának felülvizsgálata. Mind a négy vonatkozásban lépések történtek és komoly eredményekről is be tudunk számolni.”

Lékai László bíboros, érsek hetvenedik születésnapját a magyar állam vezetősége is jó alkalomnak ítélte arra, hogy ünnepélyes aktussal juttassa kifejezésre az állam és az egyház közötti jó viszonyát. Az egész magyar sajtóban hivatalos közlemény adta tudtul, hogy: „A Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa Lékai László bíboros, esztergomi érseknek a Magyar Katolikus Püspöki Kar elnökének a magyar állam és a katolikus egyház között kialakult jó viszony munkálása, a nemzeti összefogás mélyítése, valamint a hazai és nemzetközi béketörekvések érdekében végzett kimagasló tevékenysége elismerésül, 70. születésnapja alkalmából a Magyar Népköztársaság rubinokkal ékesített Zászlórendjét adományozta. — A kitüntetést Losonczy Pál az Elnöki Tanács elnöke adta át.” A kitüntetés átadásánál az állam és a magyar katolikus egyház több vezető személyisége volt jelen. A kitüntetés átadását követő napon pedig, amikor a bíboros érseket székhelyén, Esztergomban köszöntötték egyházmegyéjének papjai és hívei, valamint a megyei hatóságok, Miklós Imre államtitkár, az Állami Egyházügyi Hivatal elnöke ezt az alkalmat használta fel, hogy üdvözlő beszédében fontos és általános érdeklődésre számító kijelentéseket tegyen. Beszédében a következőket mondotta: „Hadd szóljak most mint munkatárs azok szavával, akik a magas szinten is elismert eredmények létrejöttében, azok munkálásában nap nap

után részt vesznek és kifejezzem, hogy továbbra is közösen szeretnénk a jelenlévő Püspöki Kar tagjaival és más kitűnő személyiségekkel közös céljaink megvalósításán munkálkodni. A közösen cselekvők együtt vannak a hétköznapokon, és akkor is, amikor a nagyon jelentős ünnepeken megállunk, megemlékezünk... Nemrég kezembe került a bécsi szociológiai intézet kiadásában megjelent újság, amiben egyik írásomra és nyilatkozatomra hivatkozva azt a kérdést tették fel nekem, hogy milyen szocializmusról beszélek, mert szerintük az utóbbi időben már szocializmusok, meg marxizmusok vannak, többes számban. Kérdésükre tudok válaszolni, hiszen a szocializmus egyszerre egyetemes és ugyanakkor differenciált, egyszerre általános és nagyon konkrét. Erről az általános és egyben konkrét, a Magyarországon most épülő szocializmusról beszélek. A katolikus egyház sem általában van, hanem valahol van, a magyar katolikus egyház pedig itt van a magyar szocialista társadalomban... Mi egyenes, tiszta, nyílt választ tudunk adni. Ugy gondolom, hogy éppen ez a dolog lényege. Itt és most csinálunk valamit, vállalva annak nehézségeit, kockázatát és hibáit is."

Beszéde további részében Miklós Imre államtitkár bejelentette, hogy hivatalos részről százezer forinttal járulnak hozzá Lékai László bíboros érsek ama kezdeményezéséhez, amellyel mindenkit felhívott, akinek erre lehetősége van a népi vallásosság még meglévő emlékeinek összegyűjtésére. A bíboros érsek annak idején azzal indokolta ezt a felhívását, hogy ezeket a kincseket mindenki számára hozzáférhetővé kell tenni, aki a népi kultúrának ehhez a rétegéhez akar közelíteni, akár a szaktudós érdeklődésével, akár a magánember kíváncsiságával vagy áhitatával. A gyűjtésben részt vevők végezzék munkájukat szerető lélekkel az ősök iránt, tisztességteljesen a jelen érdekében, megbecsüléssel mindnyájunk hasznos jövője reményében.

Az Allami Egyháziügyi Hivatal elnökének üdvözlő beszédére válaszolva Lékai László bíboros érsek a többiek között ezeket mondotta: „A tegnapi rendkívüli parlamentj eseményt, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa magasszintű kitüntetésének átadását felidézve, különös hálával gondolok vissza Elnök Úrnak és kedves munkatársainak a katolikus egyház, a Püspöki Kar és személyem felé irányuló őszinte tárgyaló és segítő készségére. Valóban a leglojalisabb megértéssel folytattunk hosszú éveken át párbeszédet egymással. S kölcsönösen nemcsak megértettük, mérlegeltük és megbecsültük egymás szavát, hanem tettekre is váltottuk át: a kis lépések szakadatlan láncolatára, amelyeken keresztül az egyház és az állam közötti kapcsolat mind megértőbbé, barátságosabbá vált... Nyitott a szemünk arra, hogy az állam milyen anyagi és munkaerő megfeszítéssel építi fel a szociális társadalmat, hogy mindenki szívére elegendő kenyér jusson, egészséges lakásba költözzék minél több család. A gyermekek szellemi oktatásáról és testi ereje ápolásáról szakavatottan gondoskodik, nyugodt öregkört kíván biztosítani otthonaiban az elmagányosodottnak és ingyenes gyógykezelést a betegeknek. Az ősi tízparancsolatnak ez a mai nyelven való megfogalmazása és modern eszközökkel való tetteváltása. Ennek az óriási programnak megvalósításához az egyház is készségesen nyújtja segítő jobbát, nemzetépítő erejét. Hiszen nincsen nemesebb küldetése és öröme, mint hogy az ember méltóságának a megbecsülésén, személyiségének kibontakozásán, és a közösség szolgálatában együtt munkálkodjék.”

A magyar bíboros primás ünneplésének díszes és megható eseményeiről a fentieknél sokkal részletesebben olvashatott már a magyar katolikus olvasóközönység, sőt a napi sajtó, a rádió és a televízió jóvoltából értesült róluk a szélesebb körű magyar közönység is. Itt mi most csak néhány kiemelkedő momentumot idéztünk fel annak igazolására, amiről már a bevezetőben is szóltunk, hogy akit a Gondviselés magas tisztségre helyezett embertársai között, annak az ilyen kerekaszámú születésnapja sem lehet magánügy, hanem óhatatlanul nagy közönséget ügyévé válik. De amikor a magunk szerény módján mi is csatlakozunk az ünneplők nagy táborához, és őszinte tisztelettel és szeretettel kívánunk jó egészséget Főpásztorunknak és sok sikert további munkájához, egy pillanatra sem feledkezünk meg arról, hogy ember áll a látványos külsőségek mögött, aki éppúgy súlyos terheket hordoz a vállán, aki éppúgy szenved és örül, mint mindenki más, aki kétezer év óta Krisztus keresztjét vállalta, azt az igát, amely egyszerre nehéz és édes is, az Üdvözítő szavai szerint. Gondoljunk erre is, valahányszor a misében érte imádkozunk.